

#utbildningavgor

**KOULUTUS
RATKAISEE**

OAJ:s

**arbetsmarknadsmål inför
riksdagsvalet 2019**

Åtgärder för att stödja sysselsättningen

TILLVÄXTTJÄNSTERNA – de nuvarande arbetskraftstjänsterna – föreslås att överföras till landskapen i samband med landskapsreformen. Landskapen kan endast skaffa tjänsterna genom att konkurrensutsätta dem hos bolagiserade tjänsteleverantörer. Reformen hindrar offentliga läroanstalter från att delta i konkurrensutställningen utan en organisationsreform. Tillväxttjänsterna omfattar också tillväxtutbildning, den nuvarande arbetskraftsutbildningen som inte leder till examen. Läroanstalterna har hittills spelat en central roll vid genomförandet av utbildningen. Till exempel år 2015 producerade 120 läroanstalter tillsammans utbildning för totalt 160 miljoner euro.

Enligt arbetslöshetsskyddets aktiveringsmodell måste en arbetslös arbetsökande under en granskningsperiod på 65 dagar uppfylla kravet på aktivitet för att arbetslöshetsförmånen inte ska minska. Inom utbildningssektorn finns flera exempel där man vet att arbetet fortsätter exempelvis senare på hösten efter arbetslöshet under sommaren. Då är det inte ändamålsenligt med kravet på visad aktivitet under granskningsperioden.

Med vuxenutbildningsstödet deltar man i sådan utbildning som arbetsgivaren inte kan ordna. Det finns en växande efterfrågan på stödet och särskilt på jämkat utbildningsstöd. Vuxenutbildningsstödet är synnerligen viktigt med tanke på de teknologiska förändringarna i arbetslivet. Villkoren för vuxenutbildningsstödet har försämrats. Stödperioden har minskat från 19 till 15 månader och grunddelen har minskat med 15%.

Omställningsskyddet för att stödja arbetstagarnas sysselsättning är lagstadgat men det förverkligas inte inom utbildningssektorn.

LÖSNING 1

Läroanstalterna måste ha en stark roll som producenter av tillväxttjänster

- Utbildningsanordnare måste ha en stark roll som producenter av tillväxttjänster. Yrkesläroanstalternas och högskolornas roll måste stärkas, särskilt i karriärvägledning, handledning och rådgivning. Samarbete mellan läroanstalterna främjar regionens och kommunernas livskraft.
- Tillväxtutbildning och integrationsutbildning bör överföras från arbets- och näringsministeriet till undervisnings- och kulturministeriet.
- Det är viktigt att fastställa tydliga nationella kvalitetskriterier för tillväxtutbildningen och för andra tjänster.
- Tjänsternas kvalitet och tillgänglighet måste övervakas och styras.

LÖSNING 2

Aktiveringsmodellen måste ändras

- Aktiveringsmodellen bör ändras så att den inte omfattar en person som har anställning eller tjänsteförordnande för följande termin men är arbetslös exempelvis under sommaren.
- Fackföreningarnas roll vad gäller sysselsättningsåtgärder måste fortsättningsvis förstärkas.
- Även omställningsutbildning som arbetsgivaren betalar måste räknas som en arbetskraftstjänst som uppfyller kravet på aktivitet i aktiveringsmodellen.

LÖSNING 3

Omställningsskydd för utbildningssektorn

- Inom sektorn för utbildning, fostran och forskning måste man få en verksamhetsmodell för omställningar i arbetslivet som minst motsvarar omställningsskyddet i andra branscher.
- Arbetsgivaren måste förpliktas att vid omställningar starkt stödja sysselsättningen.

LÖSNING 4

Socialskyddet måste utvecklas

- Socialskyddet måste utvecklas så att det sporrar till arbete och utbildning.
- Den grundläggande strukturen för arbetslöshetsskyddet måste i huvuddrag bibehållas i sin nuvarande form och nivån på det inkomstrelaterade stödet bör inte minskas i förhållande till det grundläggande stödet. Arbetslöshetskassorna måste också i fortsättningen handha det inkomstrelaterade arbetslöshetsskyddet.

LÖSNING 5

Försämringarna i vuxenutbildningsstödet måste avskaffas

- Vuxenutbildningsstödet måste utvecklas till att bättre främja individens frivilliga stärkandet av kunnandet. Försämringar som har gjorts i stödet måste avskaffas.

Lagstiftningen måste trygga arbetstagarens grundläggande rättigheter

DET FINNS brister i lagstiftningen bland annat beträffande hur samarbete genomförs på arbetsplatserna, hur man ingriper i och förhindrar osakligt bemötande. Det har också gjorts försök att försvaga fungerande metoder för lokalt avtalande som baserar sig på tjänste- och arbetskollektivavtal.

Lagstiftningen skyddar inte helt och hållet upphovsrättigheterna. Det är vanligt att man vid en rekryteringssituation förutsätter att arbetstagaren ger upp sina rättigheter till det egna materialet.

LÖSNING 1

Lagstiftningen om samarbete

→ Samarbetsombudsmannens tillsyn måste utökas till att även omfatta statens och kommunernas samarbetslagar. Samtidigt måste resurserna stärkas och befogenheterna utökas.

→ Sanktionerna i lagstiftningen måste reformeras. Den nuvarande kriminaliseringen fungerar inte bland annat på grund av resursbrist vid polisen och åklagarmyndigheterna. För andra situationer än arbetskraftsnedskärningar måste en arbetstagar-specifik sanktionsavgift i eurobelopp anges till exempel på basis av samarbetsombudsmannens utredning.

LÖSNING 2

Fackföreningar bör ges allmän rätt att väcka talan

→ Fackföreningarna bör ges rätt att sköta anställningstvisiter på sina medlemmars vägnar.

LÖSNING 3

Trakasserier måste stoppas i daghem, skolor och läroanstalter

→ Verksamhetsmodeller för att motarbeta trakasserier och osakligt bemötande måste anpassas till sektorn för utbildning, fostran och forskning. Modellerna bör också användas vid introduktionen för nyanställda och vikarier. I utbildningen för ledning, chefer och lärare bör ingå hur man ska förebygga och motarbeta trakasserier och osakligt bemötande.

→ Fackföreningarna bör ges rätt att väcka talan vid alla former av trakasserier, inklusive sexuella trakasserier, för att effektivt kunna ingripa vid trakasserier.

LÖSNING 4

Ingripa i osakliga anställningsvillkor

→ Användningen och tillämpningen av konkurrensförbudsavtal och sekretessavtal bör regleras noggrannare än idag.

→ Upphovsrättslagstiftningen måste utvecklas för att säkerställa lärarnas rättigheter till material de själva producerar.

→ Kommunala och statliga tjänsteinnehavare bör få motsvarande bestämmelser om varierande arbetstid som i arbetsavtalslagen.

LÖSNING 5

Lokalt avtalande måste tryggas

→ Lokalt avtalande måste grunda sig på ikraftvarande lagstiftning och bestämmelserna i tjänste- och arbetskollektivavtalen. Lagstiftningen om lokala avtal bör behållas som tidigare inom kompetensområdena och avtalsparterna. I första hand ska förtroendemannens ställning och möjlighet till tillräcklig tidsanvändning och utbildning tryggas.

LÖSNING 6

Systemet med familjeledigheter bör utvecklas

→ Det är nödvändigt att stödja familjeledighet och återgång till arbetet för att familjen ska ha en verklig möjlighet att använda familjeledighet. Till exempel bör man fastställa ett högre uppsägningskydd för återgångssituationer. Finansieringen för familjeledigheterna måste reformeras så att kostnaderna fördelas jämnt mellan föräldrarnas arbetsgivare. En familjeledighetsreform bör stärka barnets rätt till småbarnspedagogik. Den maximala tiden för hemvårdsstöd bör förkortas och sådana stöd upphöra som förutsätter att familjens alla barn sköts hemma. För arbetslösa som sköter sitt barn hemma, särskilt för föräldrar med invandrarbakgrund, behövs riktade sysselsättnings- och utbildningstjänster.

Beskattningen måste trygga kvalitativ verksamhet i offentliga sektorn

NEDSKÄRNINGEN av arbetstagarnas semesterpenning i enlighet med konkurrenskraftsavtalet gav en stor inbesparing åt arbetsgivarna i den offentliga sektorn. Exempelvis uppgick kommunernas besparingar till cirka 309 miljoner euro på årsnivå. De uppnådda besparingarna minskades dock från statsandelarna till kommunerna.

Semesterpenningen betalas till fullo nästa gång från och med år 2020. Kommunernas ekonomiska ställning försvagas med motsvarande summa, om inte de nedskurna statsandelarna återbördas.

Om inkomstbeskattningen lättas i fortsättningen, kommer verksamhetsförutsättningarna inom den offentliga sektorn och därmed inom sektorn för utbildning, fostran och forskning att försvagas ifall man inte samtidigt ökar annan beskattning.

LÖSNING 1

Semesterpenningen måste kompenseras till kommunerna

När full semesterpenning återigen börjar utbetalas måste detta kompenseras till fullo i statsandelarna till kommunerna.

LÖSNING 2

Skattebasen måste breddas

Beskattningen måste säkerställa en tillräcklig finansiering av offentliga tjänster inom utbildning, fostran och forskning. Med en bredare skattebas är det möjligt att lindra inkomstskatten.

**KOULUTUS
RATKAISEE**

FRÅGA MER

Petri Lindroos, förhandlingsdirektör
Niku Tuomisto, utvecklingschef
fornamn.efternamn@oaj.fi

PÅ NÄTET

koulutusratkaisee.fi
oaj.fi

FÖLJ OSS I SOCIALA MEDIER

#koulutusratkaisee
Facebook /oajry
Twitter @oajry
Instagram @oajry

UNDERVISNINGSEKTORNIS FACKORGANISATION

